

DARBO SANTYKIŲ KOMISIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖS TARYBOS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2019-03-19 Nr. K2-1

Vilnius

Posėdis įvyko 2019-03-19.

Posėdžio pirmininkas – Andrius Romanovskis.

Posėdžio sekretorė – Svetlana Kalinauskienė.

Valstybės institucijų atstovai: Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento Darbo teisės skyriaus vedėjo patarėja, Airinė Dobužinskienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus patarėja, Olga Pacevičienė – Švietimo ir mokslo ministerijos Teisės skyriaus patarėja, Linas Lapinskas – Žemės ūkio ministerijos Teisės ir personalo skyriaus patarėjas, Dalius Čėponas – Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojas.

Profesinių sąjungų atstovai: Artūras Černiauskas – Lietuvos teisėsaugos pareigūnų atstovas, Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė, Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinės sąjungos pirmininko pavaduotoja, Vitalijus Jarmontovičius – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ teisininkas, Evelina Šilinytė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos teisininkė.

Darbdavių atstovai: Raminta Radavičienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento ekspertė, Aidas Vaičiulis – Lietuvos darbdavių konfederacijos atstovas, Vaida Leščauskaitė – Lietuvos Žemės ūkio rūmų Tarptautinio skyriaus vedėja, Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos viceprezidentas; Lietuvos verslo konfederacijos verslo, valdžios ir visuomenės komisijos pirmininkas; Lietuvos draudikų asociacijos direktorius, Emilis Ruželė – Asociacijos „Investuotojų forumas“ atstovas.

Kiti asmenys: Evelina Jasaitė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovė, Tomas Bogdanskis – Advokatų profesinės bendrija „iLAW“, vadovaujantis partneris, advokatas, Rokas Levinskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ teisininkas, Ramunė Motiejūnaitė-Pekkinen – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos Viešųjų ryšių specialistė.

Darbotvarkė:

Posėdžio dalyvių registracija.

Dėl socialinių partnerių pateiktų Darbo kodekso keitimo pasiūlymų svarstymo.

Papildomas klausimas.

Dėl papildomo poilsio laiko suteikimo tėvams.

SVARSTYTA. Dėl socialinių partnerių pateiktų Darbo kodekso keitimo pasiūlymų svarstymo.

Andrius Romanovskis posėdžio dalyvius informavo, kad profesinės sąjungos ir darbdaviai pradėjo derybas dėl pateiktų Darbo kodekso pasiūlymų. Pasiūlė pasibaigus deryboms ateiti į Darbo santykių komisiją pristatyti rezultatus. Vyriausybės pusė gali moderuoti procesą. Pakvietė prie derybų prisidėti ir kitas profesines sąjungas. Atkreipė dėmesį, kad šiuo metu pasiūlymus dėl Darbo kodekso pateikė tik dvi profesinės sąjungos. Priminė, kad darbdavių atstovai pateikė bendrus pasiūlymus. Informavo, kad šio posėdžio metu bus svarstomi ne visi pateikti Darbo kodekso keitimo pasiūlymai. Mano, kad Darbo santykių komisija nespės iki balandžio mėnesio apsvarstyti visus pasiūlymus dėl Darbo kodekso.

Kalbėjo dėl darbo vietos nurodymo darbo sutartyje. Tai kelia problemų prekybos sektoriuje, kadangi darbuotojai siunčiami į skirtingas darbo vietas. Paprašė Valstybinės darbo inspekcijos pagalbos apibrėžiant darbovietės sąvoką. Pasiūlė susitarti Darbo santykių komisijoje dėl sąvokos išaiškinimo, kad nereikėtų keisti Darbo kodekso. Pasiūlė vietovę apibrėžti kaip, pvz., savivaldybės ribą ar dviejų savivaldybių ribą. Pasiūlė, kad išaiškinimą šiuo klausimu pasirašytų profesinės sąjungos ir darbdaviai. Darbovietė ir darbo funkcijų atlikimo vieta gali skirtis. Priminė, kad darbuotojų trūksta. Jeigu žmogui labai ilgai reikės važiuoti į darbą, jis nedirbs tokiam darbe. Ne visur yra geros susiekimo galimybės.

Dalia Jakutavičė kalbėjo apie statybininkus. Jų darbovietė yra tas objektas, kuriame jie šiuo metu dirba. Pritarė, kad nereikia skubėti svarstant pasiūlymus dėl Darbo kodekso. Nereikia Darbo kodekso svarstymo riboti tam tikrais terminais.

Artūras Černiauskas atkreipė dėmesį, kad problema – nuvykimas į darbą, kadangi gali būti dideli atstumai. Pasiūlė numatyti kriterijus, pvz., atstumas, nuvykimo laikas. Padarė pastabą, kad, nors darbuotojų ir trūksta, penkiasdešimtmečių prekybos centrai į darbą nepriima. Iškėlė klausimą, ar turi darbdavys išmokėti išeitinę, jeigu darbuotojas nesutinka dėl jo perkėlimo iš vienos vietovės į kitą. Mano, kad reikia susitarti, kas yra vietovė. Pasiūlė susieti darbo vietovės sąvoką su savivaldybės sąvoka.

Aidas Vaičiulis priminė, kad keičiant būtinausias darbo sutarties sąlygas reikia darbuotojo sutikimo, todėl nemato problemos. Atkreipė dėmesį, kad yra įteisinti žodiniai susitarimai. Pateikė pavyzdį, kad „Lidl“ samdo taksi darbuotojams į darbą atvykti.

Tomas Bogdanskis priminė, kad Darbo kodekse yra nuostata, kad keičiant darbovietę, reikia darbuotojo sutikimo. Mano, kad prisirišti prie tam tikros vietos būtų kraštutinumas. Vietovės sąvoka neaiški teisiniu požiūriu. Reikia kriterijų vietai apibrėžti. Yra darbuotojų atstovai, galima tartis, pvz., įrašyti adresą į darbo sutartį. Kai kuriose užsienio šalyse įrašomas atstumas. Mano, kad reikia žiūrėti, ar yra daug bylų šio klausimu. Mano, kad yra svarbesnių Darbo kodekso klausimų, dėl kurių reikėtų diskutuoti.

Dalius Čeponas atkreipė dėmesį, kad Valstybinė darbo inspekcija neturi informacijos, kad yra problemų didėjimo tendencijos dėl darbo vietos nurodymo darbo sutartyje. Mano, kad problema yra sąvokų traktavime.

Raminta Radavičienė pasiūlė šiuo klausimu suformuluoti išaiškinimą, kurį paskelbtų Valstybinė darbo inspekcija. Pritarė, kad neįmanoma iki balandžio mėnesio apsvarstyti visų pateiktų pasiūlymų dėl Darbo kodekso.

Dalia Jakutavičė atkreipė dėmesį, kad problema kyla darbovietėse, kuriose nėra pasirašytos kolektyvinės sutartys.

Andrius Romanovskis pritarė, kad nėra vietovės sąvokos. Paklausė komisijos narių, ar galima būtų susitarti nekeičiant Darbo kodekso, ar galėtų šalys pateikti vietovės formuluotes.

Artūras Černiauskas pasiūlė parengti šiuo klausimu Trišalės tarybos rekomendaciją. Kitas variantas – nacionalinis susitarimas šiuo klausimu.

Raminta Radavičienė nepritarė pasiūlymui dėl nacionalinio susitarimo.

Andrius Romanovskis pritarė Trišalės tarybos rekomendacijos parengimui.

NUTARTA:

1. Darbdavių ir profesinių sąjungų atstovai organizuos dvišalius susitikimus socialinių partnerių pateiktiems Darbo kodekso keitimo pasiūlymams svarstyti be Vyriausybės atstovų.

2. Komisija neteiks savo išvadų dėl Darbo kodekso keitimo 2019 m. balandžio mėnesį organizuojamame Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdyje, kadangi nespės apsvarstyti šio klausimo.

SVARSTYTA. Papildomas klausimas.

Dėl papildomo poilsio laiko suteikimo tėvams.

Rūta Juršaitė informavo komisijos narius, kad Vyriausybė prašo Trišalės tarybos pateikti savo nuomonę dėl dviejų Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018-2030 metų

strategijos įgyvendinimo 2019-2021 metų tarpinstituciniame veiklos plane numatytų priemonių. (Priemonė – didinti vaikų, kuriuos auginantiems tėvams suteikiama papildoma poilsio diena per mėnesį, amžiaus ribą nuo 12 iki 14 metų. Priemonė – suteikti pusės dienos poilsio laiką per mėnesį tėvams, auginantiems vieną vaiką iki 14 metų.) Paprašė darbdavių ir profesinių sąjungų atstovų išsakyti savo nuomonę šiuo klausimu.

Raminta Radavičienė atkreipė dėmesį, kad vėliau šią nuostatą bus siūloma įkelti į Darbo kodeksą. Paklausė, kas patvirtino šį planą. Priminė, kad svarstant mamadienius buvo pristatytas poveikio vertinimas. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tada taip pat nepritarė.

Artūras Černiauskas priminė, kad nuo 14 metų išimtiniais atvejais atsiranda darbinis veiknumas. Priminė, kad, jeigu tarp vaikų yra didesnis amžiaus skirtumas, laisvos dienos tėvai jau negauna.

Dalia Jakutavičė pasiūlė palikti nuostatą priemonių plane ir šiais klausimais tartis kolektyvinėse sutartyse.

Andrius Romanovskis mano, kad turi būti pagrindimas, kodėl yra siūlomos šios priemonės. Nepritaria, kadangi nėra įrodymų kam to reikia. Priminė, kad turintiems vaikų iki 12 metų pailgėja atostogos.

Aidas Vaičiulis informavo, kad strategiją parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sudaryta darbo grupė. Planas patvirtintas ir pateiktas Seimui. Iškėlė klausimą, kaip elgtis tokioje situacijoje, jeigu šeimoje yra, pvz., aštuoni vaikai. Pasiūlė fiksuoti skirtingas nuomones šiuo klausimu.

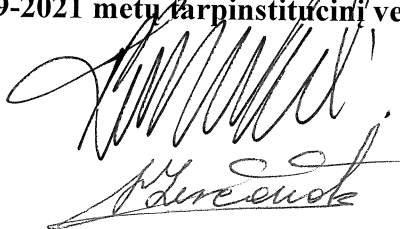
NUTARTA. Fiksuoti skirtingas nuomones dėl papildomo poilsio laiko suteikimo tėvams:

- **profesinės sąjungos pritaria priemonės didinti vaikų, kuriuos auginantiems tėvams suteikiama papildoma poilsio diena per mėnesį, amžiaus ribą nuo 12 iki 14 metų ir priemonės suteikti pusės dienos poilsio laiką per mėnesį tėvams, auginantiems vieną vaiką iki 14 metų įtraukimui į Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018-2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019-2021 metų tarpinstitucinį veiklos planą;**

- **darbdavių atstovai nepritaria priemonės didinti vaikų, kuriuos auginantiems tėvams suteikiama papildoma poilsio diena per mėnesį, amžiaus ribą nuo 12 iki 14 metų ir priemonės suteikti pusės dienos poilsio laiką per mėnesį tėvams, auginantiems vieną vaiką iki 14 metų įtraukimui į Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018-2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019-2021 metų tarpinstitucinį veiklos planą.**

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Andrius Romanovskis

Svetlana Kalinauskienė